

Zittingsdocument

A10-0150/2026

5.6.2026

VERSLAG

over een aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de bevordering van transnationaal beheer op het gebied van water in het belang van conflictpreventie en vrede
(2025/2216(INI))

Commissie buitenlandse zaken

Rapporteur: Leoluca Orlando

INHOUD

	Blz.
ONTWERPAANBEVELING VAN HET EUROPEES PARLEMENT	3
TOELICHTING	13
BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT	15
ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING	16
INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	44
HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE	45

ONTWERPAANBEVELING VAN HET EUROPEES PARLEMENT

aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de bevordering van transnationaal beheer op het gebied van water in het belang van conflictpreventie en vrede (2025/2216(INI))

Het Europees Parlement,

- gezien het VN-Verdrag inzake de bescherming en het gebruik van grensoverschrijdende waterlopen en internationale meren (Waterverdrag) van 1992,
- gezien zijn resolutie van 7 mei 2025 over de Europese strategie voor waterweerbaarheid¹,
- gezien de mededeling van de Commissie van 4 juni 2025 getiteld “Europese strategie voor waterweerbaarheid” (COM(2025)0280),
- gezien zijn resolutie van 5 oktober 2022 over toegang tot water als mensenrecht – de externe dimensie²,
- gezien de VN-Waterconferentie 2023 en de vastgestelde wateractieagenda, en de komende VN-Waterconferentie 2026,
- gezien de factsheet van het Bureau van de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de mensenrechten getiteld “The Right to Water”, gepubliceerd in augustus 2010,
- gezien het op 20 januari 2026 gepubliceerde verslag van het Universitair Instituut voor water, milieu en gezondheid van de VN (UNU-INWEH) getiteld “Global Water Bankruptcy: Living Beyond Our Hydrological Means in the Post-Crisis Era” (Mondiaal waterfaillissement: leven boven onze hydrologische mogelijkheden in de periode na de crisis),
- gezien de conclusies van de Raad van 19 november 2018 over waterdiplomatie,
- gezien de conclusies van de Raad van 19 november 2021 over water in het externe optreden van de EU,
- gezien de EU-richtsnoeren van 17 juni 2019 inzake veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen,
- gezien artikel 121 van zijn Reglement,
- gezien zijn resolutie van 2 april 2025 over mensenrechten en democratie in de wereld en

¹ PB C, C/2026/576, 24.2.2026, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2026/576/oj>.

² PB C 132 van 14.4.2023, blz. 54.

het beleid van de Europese Unie op dit gebied – jaarverslag 2024³,

- gezien zijn resolutie van 21 januari 2026 over mensenrechten en democratie in de wereld en het beleid van de Europese Unie op dit gebied – jaarverslag 2025⁴,
 - gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 4 december 2024 getiteld “Waterbeleid: Waterbeleid: Empowerment van jongeren, vrouwen, inheemse volkeren en lokale gemeenschappen”⁵,
 - gezien het verslag van de Commissie buitenlandse zaken (A10-0150/2026),
- A. overwegende dat water essentieel is voor het overleven van de mensheid en al het leven op aarde en daarom duurzaam en eerlijk moet worden beheerd als een gemeenschappelijk publiek en mondiaal goed;
- B. overwegende dat toegang tot veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen een mensenrecht is en een voorwaarde voor gezondheid, stabiliteit, veiligheid en vrede en voor het volledig genot van het leven en alle mensenrechten; overwegende dat slecht waterbeheer, waterschaarste en ongelijke toegang tot water kunnen bijdragen aan instabiliteit, conflict en ontheemding; overwegende dat ongeveer 2,2 miljard mensen nog steeds geen toegang hebben tot veilig beheer drinkwater, 3,5 miljoen niet over veilig beheerde sanitaire voorzieningen beschikken, en ongeveer 4 miljard mensen gedurende minstens één maand per jaar te maken hebben met ernstige waterschaarste;
- C. overwegende dat ontoereikende water- en sanitaire voorzieningen in belangrijke mate bijdragen aan de verspreiding van voorkombare infectieziekten zoals cholera, malaria en maag-darmziekten;
- D. overwegende dat de klimaatverandering en niet-duurzame menselijke activiteiten een groot gevaar vormen voor de watervoorraden en de waterstress verergeren; overwegende dat toenemende druk op de watervoorraden als gevolg van een snel groeiende bevolking, stijging van de vraag en niet-duurzaam water- en landgebruik bijdraagt tot waterschaarste, honger en conflict;
- E. overwegende dat slechts in ongeveer een derde van het continentale stroomgebied in elk van de afgelopen zes jaar normale omstandigheden inzake afwatering zijn vastgesteld; overwegende dat 90 % van alle natuurrampen verband houdt met water; overwegende dat waterkringlopen steeds onregelmatiger worden en worden gekenmerkt door heftige schommelingen tussen ernstige droogte en verwoestende overstromingen als gevolg van de klimaatverandering; overwegende dat in alle met ijs bedekte gebieden in de wereld de afgelopen jaren melding is gemaakt van ijsverlies; overwegende dat menselijke activiteiten verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de verontreiniging van zoetwatervoorraden wereldwijd;
- F. overwegende dat de kwantiteit en de kwaliteit van water even belangrijk zijn; overwegende dat een goed beheer van beide aspecten economische en sociale kansen

³ PB C, C/2025/4390, 9.9.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/4390/oj>.

⁴ Aangenomen teksten, P10_TA(2026)0014.

⁵ PB C, C/2025/769, 11.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/769/oj>.

biedt;

- G. overwegende dat 60 % van de zoetwaterstromen in de wereld grensoverschrijdende watervoerende lagen, meren en stroomgebieden zijn, die zich uitstrekken over twee of meer landen;
- H. overwegende dat er weliswaar vooruitgang is geboekt, maar dat de grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water wereldwijd nog steeds ontoereikend is; overwegende dat van de 153 lidstaten van de VN die grensoverschrijdende wateren delen, slechts 43 lidstaten operationele overeenkomsten hebben gesloten; overwegende dat meer dan 20 landen niet over dergelijke regelingen beschikken, met in het bijzonder weinig vooruitgang in Azië en Latijns-Amerika;
- I. overwegende dat sterk waterbeheer, transparantie en monitoring in de sector water en sanitaire voorzieningen ervoor zorgen dat het gebruik van financiële middelen het algemeen belang dient en duurzame ontwikkeling ondersteunt;
- J. overwegende dat waterstress en unilaterale acties van landen in grensoverschrijdende wateren, zoals vervuiling, overexploitatie of de aanleg van infrastructuur, gevolgen kunnen hebben voor alle staten die aan die wateren grenzen; overwegende dat geschillen over de toegang tot water grotere conflicten en ineenstorting van de economie veroorzaken en kunnen aanwakkeren, met ernstige gevolgen voor de regionale stabiliteit en de menselijke veiligheid;
- K. overwegende dat water de laatste jaren meer een bron van conflict is geworden dan een gebied waarop wordt samengewerkt; overwegende dat hoewel er de afgelopen tien jaar vooruitgang is geboekt bij het aanbieden van drinkwater en sanitaire voorzieningen, miljarden mensen ter wereld nog steeds geen toegang hebben tot basisdiensten op het gebied van water, sanitaire voorzieningen en hygiëne, waardoor zij het risico lopen op ziekte en verdere sociale uitsluiting; overwegende dat bepaalde groepen, met name vrouwen, kinderen, vluchtelingen, inheemse volkeren, achtergestelde gemeenschappen, mensen met een handicap en andere groepen, vaak over het hoofd worden gezien of worden gediscrimineerd bij de planning en ontwikkeling van water- en sanitaire infrastructuur; overwegende dat achteruitgang van het milieu en klimaatgerelateerde risico's arme en gemarginaliseerde gemeenschappen doorgaans onevenredig zwaar treffen; overwegende dat deze omstandigheden steeds vaker worden uitgebuit door criminele netwerken, terroristische organisaties en lokale milities om hun invloed te vergroten en hun agenda te bevorderen;
- L. overwegende dat alleen billijke en duurzame toegang tot watervoorraden kan zorgen voor voorspelbaarheid op lange termijn voor iedereen; overwegende dat strategische transnationale samenwerking op het gebied van watervoorraden het mogelijk maakt om menselijke activiteiten duurzaam te beheren en zich gezamenlijk voor te bereiden op onregelmatige waterkringlopen, ten behoeve van alle burens;
- M. overwegende dat het pact voor het Middellandse Zeegebied een kader vormt voor versterkte regionale samenwerking; overwegende dat waterdiplomatie moet worden opgenomen als een van de prioritaire acties in het kader van dit pact, gezien de toenemende druk op gedeelde watervoorraden in het hele Middellandse Zeegebied, met inbegrip van regio's zoals het oostelijke Middellandse Zeegebied en Noord-Afrika;

overwegende dat coöperatief waterbeheer, gezamenlijke infrastructuurprojecten en dialoog over grensoverschrijdende hulpbronnen moeten worden erkend als belangrijke instrumenten voor conflictpreventie, klimaatbestendigheid en duurzame ontwikkeling;

- N. overwegende dat gewapende conflicten en bezetting de toegang tot water en de transnationale samenwerking op het gebied van water aanzienlijk verstoren;
- O. overwegende dat politieke toezeggingen op mondiaal niveau voor duurzaam waterbeheer niet gepaard zijn gegaan met de benodigde financiering of acties ter plaatse;
- P. overwegende dat het internationaal humanitair recht, meer bepaald de aanvullende protocollen bij het Verdrag van Genève van 1977, voorziet in uitdrukkelijke beschermingsmaatregelen voor stuwdammen en andere “installaties die gevaarlijke krachten bevatten”; overwegende dat de inzet van water als wapen, met inbegrip van het viseren van watersystemen en -voorzieningen of de daaruit voortvloeiende milieuschade, een ernstige schending van de mensenrechten vormt en kan neerkomen op een misdaad tegen de menselijkheid en ecocide;
- Q. overwegende dat moderne oorlogsvoering steeds vaker gepaard gaat met opzettelijke aanvallen op en instrumentalisering van watervoorraden en waterinfrastructuur, zoals recent is aangetoond door de verwoestende vernietiging van de Kachovka-dam door Rusland in Oekraïne in 2023; overwegende dat de vernietiging van de Kachovka-dam ernstige milieuschade heeft veroorzaakt, waaronder overstromingen, verontreiniging van zoetwatervoorraden, verlies van biodiversiteit en langetermijnschade aan ecosystemen, en tot sterfgevallen en massale ontheemding van de burgerbevolking heeft geleid en hen de toegang tot veilig drinkwater en bestaansmiddelen heeft onzegd; overwegende dat de vernietiging van de dam ernstige risico's voor de nucleaire veiligheid in de nabijgelegen kerncentrale van Zaporizja met zich meebracht; overwegende dat als gevolg van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne ongeveer 1,7 miljoen kinderen in Oekraïne momenteel geen betrouwbare toegang hebben tot veilig water;
- R. overwegende dat het Parlement de opzettelijke vernietiging door Rusland van waterinfrastructuur, waaronder dammen, als oorlogswapen in de krachtigste bewoordingen heeft veroordeeld; overwegende dat de vernietiging ernstige milieuschade heeft veroorzaakt, de waterzekerheid heeft ondermijnd en een gevaar vormde voor de burgerbevolking; overwegende dat dergelijke handelingen schendingen van het internationaal recht vormen en dat degenen die ervoor verantwoordelijk zijn volledige rekenschap moeten afleggen; overwegende dat de Commissie en de EU-lidstaten Oekraïne steun blijven verlenen bij het voeren van onderzoek naar de daders, zodat deze kunnen worden vervolgd voor oorlogsmisdaden en misdaden tegen de menselijkheid;
- S. overwegende dat de EU de gezamenlijke Israëliisch-Palestijnse mechanismen voor waterbeheer steunt, waaronder het heropstarten van bestaande kaders zoals de gemengde commissie voor water, teneinde de billijke verdeling van water, meer transparantie en doeltreffende infrastructuurontwikkeling te bevorderen; overwegende dat ongelijke toegang tot gedeelde watervoorraden een structurele oorzaak van

instabiliteit in het Midden-Oosten blijft, vooral in het stroomgebied van de Jordaan, waar historische en aanhoudende onevenwichtigheden bij de toewijzing van watervoorraden en de controle erover voor Palestijnse gemeenschappen sociaal-economische verschillen nog vergroten; overwegende dat de Israëlsche autoriteiten in het kader van de bestaande regelingen effectieve controle uitoefenen over het grootste deel van de watervoorraden die zich bevinden in of wegstromen uit de Westelijke Jordaanoever;

- T. overwegende dat als gevolg van het conflict tussen Israël en Hamas de infrastructuur voor water, sanitaire voorzieningen en hygiëne in de Gazastrook, met inbegrip van ontziltinstallaties, voorzieningen voor de zuivering van afvalwater en distributienetwerken, op grote schaal is vernietigd, waardoor een groot deel van de bevolking geen betrouwbare toegang heeft tot veilig drinkwater en de humanitaire behoeften zijn toegenomen; overwegende dat het Bureau van de Hoge Commissaris van de VN voor de mensenrechten in juli 2025 heeft gemeld dat 89 % van de infrastructuur voor water en sanitaire voorzieningen in Gaza is beschadigd of vernietigd, waardoor 90 % van het water voor gezinnen onveilig is; overwegende dat een snelle en ongehinderde levering van materialen, brandstof en technische bijstand nodig is om kritieke waterinfrastructuur, onder andere pijpleidingen, ontziltseenheden en waterzuiveringsinstallaties, te herstellen en herop te bouwen;
- U. overwegende dat de grensoverschrijdende effecten van grootschalige stuwdamprojecten die door Turkije worden uitgevoerd in het kader van het Zuidoost-Anatolië-project (GAP), onder andere de Ilisu-dam, gevolgen hebben voor de waterstromen in de Tigris en de Eufraat verder stroomafwaarts en leiden tot watertekorten, verliezen in de landbouw en achteruitgang van het milieu in Irak en Syrië; overwegende dat Turkse, Iraakse en Syrische belanghebbenden een gestructureerde en inclusieve dialoog over het beheer van het rivierenstelsel van de Tigris en de Eufraat moeten voeren waarbij het hele stroomgebied betrokken wordt, op basis van de beginselen van het internationaal waterrecht, waaronder billijk en redelijk gebruik en de verplichting geen ernstige schade te veroorzaken;
- V. overwegende dat de spanningen tussen Egypte en Ethiopië als gevolg van de voltooiing en inwijding van de Grote Ethiopische Renaissancedam (GERD) in 2025 aanhouden, met mogelijk aanzienlijke gevolgen voor het hydropolitieke evenwicht in het stroomgebied van de Nijl; overwegende dat de VN-Veiligheidsraad de Grote Ethiopische Renaissancedam herhaaldelijk heeft besproken; overwegende dat alle betrokken partijen zich moeten onthouden van unilaterale maatregelen die de spanningen kunnen doen toenemen en prioriteit moeten geven aan maatregelen ter bevordering van het vertrouwen, zoals transparantie bij werkzaamheden in verband met dammen en technische samenwerking op het gebied van debietprognoses;
- W. overwegende dat de rivier de Aras voor Armenië en Azerbeidzjan van vitaal belang is voor de landbouw, de economische ontwikkeling en het drinkwater, terwijl de kwaliteit en kwantiteit van het water in de rivier de Aras onder druk staan; overwegende dat een toekomstige overeenkomst tussen Armenië en Azerbeidzjan over hun gemeenschappelijke grensoverschrijdende waterlichaam, met inbegrip van mechanismen voor gegevensuitwisseling, gezamenlijke monitoring, damveiligheid en een billijke en duurzame toewijzing van water voor landbouw- en civiel gebruik, van de

rivier een gedeelde hulpbron zou maken in plaats van een bron van instabiliteit;

- X. overwegende dat verontreiniging en afval die door rivieren en zeestromingen worden aangevoerd zich kunnen ophopen aan de kusten van andere staten, en milieu-, economische en sociale schade kunnen veroorzaken, onder meer aan het toerisme en de visserij;
- Y. overwegende dat waterschaarste en de aantasting van watervoorraden ook kunnen leiden tot massale ontheemding en gedwongen migratie, waardoor de voedselonzeekerheid, armoede en instabiliteit in de meest kwetsbare gebieden nog toeneemt; overwegende dat een van de manieren om de onderliggende oorzaken van migratie aan te pakken erin bestaat het waterbeheer in derde landen te verbeteren;
- Z. overwegende dat gewapende overheids- en niet-overheidsactoren in conflictgebieden de verzwakte bevolking gebruiken als een manier om legitimiteit te verwerven door controle uit te oefenen over watervoorraden; overwegende dat de toegang tot waterinfrastructuur en de controle erover steeds meer worden gebruikt als instrumenten voor politieke druk, dwang of oorlogvoering;
- AA. overwegende dat publiek-private partnerschappen betere en meer betaalbare toegang tot water, sanitaire voorzieningen en hygiëne moeten bevorderen voor iedereen, met name bij de ontwikkeling en het doeltreffende onderhoud en beheer van waterinfrastructuur; overwegende dat overheidsinvesteringen en -beleid de particuliere sector moeten aanmoedigen en stimuleren om te investeren in technologieën en beheerpraktijken die duurzame economische activiteit bevorderen;
- 1. beveelt de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid aan:
 - a) grensoverschrijdend waterbeheer een grotere rol te laten spelen in het extern optreden van de EU, zodat het een zinvol instrument is voor de preventie en oplossing van conflicten en het opbouwen van vertrouwen op regionaal, nationaal en internationaal niveau, met name in gebieden die kwetsbaar zijn voor de gevolgen van de klimaatverandering en waar water al schaars is, in het bijzonder in gebieden van strategisch belang; waterstress expliciet te erkennen als een belangrijke risicofactor op geopolitiek, humanitair en veiligheidsgebied en de preventie van watergerelateerde conflicten volledig te integreren in het buitenlands, ontwikkelings- en veiligheidsbeleid van de Europese Unie;
 - b) het gebrek aan operationele overeenkomsten tussen regeringen die grensoverschrijdende waterbekkens delen, aan te pakken en alle nodige deskundigheid en technische en financiële bijstand van de EU beschikbaar te stellen om regeringen bij te staan bij het vaststellen en uitvoeren van dergelijke regelingen en steun te verlenen aan stroomgebiedorganisaties, en tegelijkertijd de soevereiniteit van partnerlanden en hun primaire verantwoordelijkheid voor het beheer van watervoorraden ten volle te eerbiedigen, om het risico op spanningen of conflicten te verminderen, samenwerking te bevorderen en het duurzame beheer van natuurlijke hulpbronnen te verbeteren; kwesties die verband houden met transnationaal waterbeheer consequent aan de orde te stellen in bilaterale dialogen van de EU met partnerlanden;

- c) de inspanningen van partnerlanden te ondersteunen om een juridisch kader en een gunstig beleid voor gezamenlijk waterbeheer tot stand te brengen en de rol van transnationaal waterbeheer in het extern optreden en de diplomatie van de EU te versterken; daartoe de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de EU-delegaties over de hele wereld te voorzien van passende financiële en personele middelen om grensoverschrijdend waterbeheer ter plaatse, binnen en tussen partnerlanden, te ondersteunen en de ontwikkeling en uitvoering van blauwe diplomatie te bevorderen;
- d) te zorgen voor passende en efficiënte financiering voor grensoverschrijdend waterbeheer van de EU in het extern optreden van de EU in het kader van het volgende meerjarig financieel kader, via de instrumenten Europa in de wereld en Global Gateway; de externe investeringen van de EU in de toegang tot water en sanitaire voorzieningen beter af te stemmen op kwetsbare en door conflicten getroffen contexten, teneinde vrede en veerkracht te ondersteunen, onder meer door meer financiering voor wereldwijde toegang tot klimaatbestendige en duurzame infrastructuur voor waterbeheer en sanitaire voorzieningen; ervoor te zorgen dat infrastructuur- en energieprojecten die worden gefinancierd door EU-instrumenten voor ontwikkelingssamenwerking en extern beleid, met inbegrip van de Europese Investeringsbank, volledig in overeenstemming blijven met het internationaal recht, geen ondermijnend effect hebben op grensoverschrijdende waterverhoudingen, gelijke toegang en duurzaam beheer, en niet de verdrijving in de hand werken van mensen, in het bijzonder inheemse volken, van hun land; de financiering af te stemmen op de wereldwijde vlaggenschipacties van de eerste EU-strategie voor waterweerbaarheid;
- e) het cruciale werk te erkennen dat milieurechtenverdedigers en maatschappelijke organisaties verrichten voor waterbescherming, gelijke toegang en grensoverschrijdend waterbeheer, en dit werk krachtiger te ondersteunen; lokale milieurechtenverdedigers en maatschappelijke organisaties nauw bij de EU-steun voor transnationaal waterbeheer in niet-EU-landen te betrekken en hun veiligheid en hun vrijheid om zonder geweld en intimidatie te opereren, te bevorderen; meer steun te verlenen aan niet-gouvernementele organisaties die actief zijn op het gebied van waterdiplomatie, conflictpreventie en grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water, met name in kwetsbare en conflictgebieden, en te erkennen dat zij een belangrijke rol spelen bij het bevorderen van dialoog op lokaal en regionaal niveau, het ondersteunen van gemeenschapsgericht waterbeheer, het bevorderen van vertrouwensopbouw en het bijdragen aan duurzame en inclusieve waterbeheerinitiatieven;
- f) het geografische toepassingsgebied van grensoverschrijdende waterbeheerprojecten van de EU uit te breiden van bepaalde delen van Afrika en Centraal-Azië naar Noord- en Zuid-Amerika, het Midden-Oosten en Noord-Afrika, en Oost- en Zuid-Azië, door middel van een Team Europa-aanpak, met name op plaatsen waar wateronzekerheid kan bijdragen tot instabiliteit en ontheemding;
- g) duurzaam water- en afvalwaterbeheer te versterken door samenwerking op het gebied van infrastructuur, technologieën en deskundigheid systematisch te

integreren in partnerschappen en ontwikkelingsprogramma's; capaciteitsopbouw en institutionele versterking in partnerlanden te ondersteunen om de planning, de governance en het onderhoud van water- en sanitaire voorzieningen te verbeteren, onder meer via partnerschappen met lokale overheden, overheidsdiensten, het maatschappelijk middenveld en gemeenschapsorganisaties; investeringen in infrastructuur af te stemmen op de lokale en historische context om van water een instrument van vrede en stabiliteit te maken;

- h) de multilaterale samenwerking op het gebied van water te versterken, met name binnen de VN, door de mondialisering van het Waterverdrag van de VN voort te zetten en op te voeren en de uitvoering van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's), met name SDG 6 inzake schoon water en sanitaire voorzieningen, te ondersteunen en door grote ongelijkheden tussen en binnen landen met betrekking tot de toegang tot water en sanitaire voorzieningen aan te pakken; te zorgen voor de verdere uitvoering van de verbintenissen die de EU is aangegaan tijdens de VN-Waterconferentie 2023, en deze ambitie en acties te behouden bij de voorbereiding van de VN-Waterconferentie 2026; intensievere dialogen op meerdere niveaus te voeren met landen in conflictgevoelige stroomgebieden, onder meer via toppen en gezamenlijke initiatieven, alsook via samenwerkingsvormen voor de lange termijn;
- i) te beklemtonen dat doeltreffend grensoverschrijdend waterbeheer afhangt van het behoud van de biodiversiteit en het klimaat, en daarom te eisen dat waterbeheer op de eerste plaats tegemoetkomt aan milieubelangen – aangezien het gaat om een basisbehoefte voor planten, dieren en mensen – en een logica volgt die gebaseerd is op het algemeen belang en gemeenschappelijke publieke en mondiale goederen;
- j) de waterweerbaarheid wereldwijd te versterken als een manier om stabiliteit te bevorderen via de doeltreffende uitvoering van de EU-strategie voor waterweerbaarheid, met name de mondiale acties ervan die erop gericht zijn de toegang tot water en sanitaire voorzieningen voor ten minste 70 miljoen mensen te ondersteunen en het mondiale waterbeheer en de betrokkenheid bij multilaterale fora zoals de G7, de G20 en de dialoog van Bakoe over water voor klimaatactie te versterken;
- k) te investeren in een transparanter overzicht van alle lopende EU-steun voor de bevordering van grensoverschrijdend waterbeheer op internationaal niveau en te zorgen voor samenhang en stroomlijning van alle werkzaamheden en financiering in alle relevante directoraten-generaal en tussen de EDEO en de Commissie, waarbij ervoor wordt gezorgd dat de diverse programma's elkaar aanvullen en elkaar niet overlappen; de communicatie over de inspanningen en verwezenlijkingen van de EU op het gebied van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water te versterken, om meer aandacht te vestigen op dit essentiële instrument en op de leidende rol van de EU bij de uitvoering ervan;
- l) nauwere internationale samenwerking te bevorderen, onder meer op het niveau van stroomgebiedorganisaties, om de toenemende watercrisis aan te pakken; de

toegang tot schoon en hoogwaardig water en sanitaire voorzieningen te waarborgen en te verbeteren; duurzaam waterbeheer te bevorderen, het hergebruik van water te vergroten, waterverontreiniging, overmatig gebruik en afval aan te pakken en diverse innovatieve watertechnologieën, waaronder op de natuur gebaseerde oplossingen, toe te passen;

- m) ervoor te zorgen dat in het kader van de waterinitiatieven van de EU wereldwijd de aanhoudende gegevenslacunes en het persistente gebrek aan gegevensuitwisseling tussen regeringen worden aangepakt door partnerlanden uit te rusten met technische en fysieke middelen om de waterniveaus en de kwaliteit van grensoverschrijdende stroomgebieden doeltreffend te monitoren, en door gegevens uit te wisselen en gemeenschappelijke normen voor gegevensverzameling tussen partnerlanden te bevorderen om de compatibiliteit te vergroten; op te treden als een geloofwaardige en betrouwbare actor die de uitwisseling van betrouwbare informatie over water tussen regeringen, belanghebbenden en het publiek vergemakkelijkt in contexten waar waterstress en grote spanningen heersen, ook wanneer informatiedeling gevoelig ligt in verband met veiligheidsoverwegingen; voort te bouwen op relevante EU-ervaringen, -programma's, -praktijken en -strategieën om de uitwisseling van beste praktijken tussen regionale en nationale actoren te versterken, voortbouwend op relevante EU-programma's, -praktijken en -strategieën;
- n) intergouvernementele en regionale samenwerkingsinstrumenten bij het beheer van watervoorraden te bevorderen, met bijzondere aandacht voor het waarborgen van een eerlijke verdeling van water tussen landen, en bestuursstructuren op lokaal en gemeenschapsniveau te ondersteunen; te overwegen publiek-private partnerschappen te ondersteunen wanneer deze bijdragen tot efficiënt waterbeheer en een betaalbare toegang tot water, sanitaire voorzieningen en hygiëne voor iedereen; investeringen te stimuleren in technologieën en beheerpraktijken die het gebruik van duurzame landbouwpraktijken bij de teelt van gewassen, vee en vis door zowel kleine landbouwbedrijven als grotere ondernemingen bevorderen;
- o) het beginsel van beleidscoherentie voor ontwikkeling en van afstemming van het EU-beleid op de ontwikkelingsprioriteiten van de partnerlanden te onderstrepen, op basis van beoordelingen van de effecten daarvan op lokale hulpbronnen, teneinde gezamenlijk wateruitputting of -verontreiniging in niet-EU-landen te voorkomen;
- p) de uitvoering te verbeteren van het geïntegreerd beheer van watervoorraden als belangrijkste instrument ter bevordering van de gecoördineerde ontwikkeling en het duurzame beheer van water, land en aanverwante hulpbronnen, ook over de grenzen heen, in overeenstemming met SDG 6.5.2, tot wederzijds voordeel van de oeverstaten, en erop te wijzen dat de correlatie tussen water, energie, voedsel en ecosystemen belangrijk is met betrekking tot synergieën en uitruil op het gebied van water in het hele externe optreden van de EU;
- q) de capaciteiten van de EU op het gebied van monitoring en vroegtijdige waarschuwing te versterken door middel van digitalisering en moderne technologieën, met inbegrip van satelliettoezicht en realtime-monitoring van

verontreiniging, die van essentieel belang zijn voor het voorkomen en bestrijden van grensoverschrijdende verontreiniging en om te helpen het rampenrisico te verminderen; de monitoring te versterken van waterschaarste en watergerelateerde conflict risico's wereldwijd, zoals de inzet van water en waterinfrastructuur als wapen en het opzettelijk ontzeggen van de toegang tot water, waarbij deze monitoring wordt geïntegreerd in de conflictpreventiesystemen van het crisisresponscentrum van de EDEO;

- r) onderzoek naar duurzaam grensoverschrijdend waterbeheer, het delen van water, samenwerking en innovatie te stimuleren en te financieren, onder meer via Horizon Europa, en opkomende uitdagingen zoals activiteiten op het gebied van weersverandering te onderzoeken;
 - s) te overwegen de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten op te dragen watergerelateerde conflicten te voorkomen en op te lossen, samenwerking op het gebied van water en de rechtsstaat te bevorderen en waterbronnen en -systemen te beschermen, ook tijdens gewapende conflicten en in een grensoverschrijdende context, en namens de EU het voortouw te nemen bij de internationale inspanningen om waterecosystemen te beschermen en te herstellen in overeenstemming met SDG 6, aangezien waterveerbaarheid essentieel is om huidige en toekomstige gezondheids-, voedsel-, energie- en veiligheids crises aan te pakken; overleg te plegen met het Parlement over het mandaat, de middelen en de samenwerkingsregelingen die de werkzaamheden van de speciale vertegenwoordiger van de EU voor de mensenrechten ondersteunen;
 - t) de rol van het internationaal recht en de bevoegde internationale rechtscolleges te versterken en dialoog, bemiddeling en regionale oplossingen te bevorderen als belangrijkste instrumenten om geschillen over transnationale waterlichamen te beslechten en te zorgen voor duidelijkheid en verantwoording met betrekking tot de wettelijke verplichtingen van alle staten die aan de betrokken wateren grenzen; het gebruik van water als wapen in conflicten systematisch te veroordelen; ervoor te zorgen dat daders ter verantwoording worden geroepen;
 - u) wetgevingsinitiatieven te ondersteunen die gericht zijn op het waarborgen van gerechtigheid en schadevergoeding bij het doelbewust viseren en vernietigen van watervoorraden en -infrastructuur;
2. verzoekt zijn Voorzitter deze aanbeveling te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid.

TOELICHTING

Water is essentieel voor het leven. Toegang tot water is een mensenrecht en een voorwaarde voor stabiliteit en vrede.

De waterschaarste neemt echter toe. Overmatig industrieel gebruik, overbevolking en verontreiniging veroorzaken wereldwijd waterstress, terwijl de gevolgen van door de mens veroorzaakte klimaatverandering het verschijnsel verder verergeren. Meer dan de helft van het zoet water in de wereld stroomt over grenzen heen en meer dan 150 landen delen grensoverschrijdende stroomgebieden. Veel van deze stroomgebieden bevinden zich in regio's die worden gekenmerkt door instabiliteit, klimaatstress en zwakke instellingen. Er is vaak sprake van ongelijke toegang tot watervoorraden, gedeeld tussen landen of binnen landen, als gevolg van slecht beheer en ontoereikend beleid. Dit wordt steeds meer erkend als een aanjager van kwetsbaarheid, migratie, ontheemding en een groeiende bron van spanningen, instabiliteit en conflicten, binnen en tussen staten. Hoewel dit verslag de aandacht wil vestigen op constructieve manieren waarop de EU conflicten kan voorkomen door middel van transnationaal waterbeheer, moet worden opgemerkt dat actoren in verschillende gewapende conflicten wereldwijd de toegang tot water beperken om humanitaire crises te veroorzaken en waterinfrastructuur vernietigen om tactische militaire redenen.

Bestaande externe instrumenten van de EU zijn al actief op dit gebied, waaronder NDICI – Europa in de wereld, Global Gateway en de initiatieven van de EU op het gebied van waterdiplomatie. Hoewel ze welkom en nuttig zijn, zijn ze op zichzelf niet voldoende: zij moeten worden geactualiseerd, beter worden gefinancierd en gecoördineerd om doeltreffende regionale samenwerking te vergemakkelijken, instellingen voor waterbeheer te versterken en duurzame investeringen te mobiliseren; de externe instrumenten van de Unie moeten ook actiever worden ingezet in het kader van een partnerschap met de EU-lidstaten en hun financiële en administratieve instrumenten en capaciteit.

Voorts moet de externe betrokkenheid van de EU en de EDEO inzake grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water dringend worden versterkt door middel van politieke dialoog, bemiddeling, diplomatieke contacten, technische bijstand en capaciteitsopbouw, gegevensuitwisseling, stroomgebiedbeheer, bevordering van transparante besluitvorming en beheer, ondersteund door geloofwaardige instellingen en rechtskaders, met bijzondere aandacht voor lokale actoren, en bevordering van inclusief bestuur dat rekening houdt met de behoeften van kwetsbare gemeenschappen en minderheden.

Het versterken van transnationaal waterbeheer is een langetermijninvestering in stabiliteit, conflictpreventie en duurzame ontwikkeling. In dit verband moet in het extern optreden van de Unie in toenemende mate het strategische belang van transnationaal waterbeheer worden erkend en bevorderd als een belangrijk instrument voor conflictpreventie op lange termijn, regionale stabiliteit, sociale gelijkheid en menselijke veiligheid, alsook voor duurzame ontwikkeling. De Commissie buitenlandse zaken (AFET) van het Europees Parlement moet ervoor zorgen dat transnationaal waterbeheer wordt erkend als een diplomatieke en veiligheidsprioriteit binnen het buitenlands beleid van de EU — in de nabuurschaps- en uitbreidingsregio's zoals de Balkan, het Midden-Oosten en Noord-Afrika en de Sahel, alsook in de mondiale betrokkenheid van de Unie.

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het verslag te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister¹ vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

¹ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

7.5.2026

ADVIES VAN DE COMMISSIE ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

aan de Commissie buitenlandse zaken

inzake een aanbeveling van het Europees Parlement aan de Raad, de Commissie en de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid betreffende de bevordering van transnationaal beheer op het gebied van water in het belang van conflictpreventie en vrede
(2025/2216(INI))

Rapporteur voor advies: György Hölvényi

AMENDEMENTEN

De Commissie ontwikkelingssamenwerking dient bij de bevoegde Commissie buitenlandse zaken het volgende in:

Amendement 1

Ontwerpresolutie
Visum 2 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

– *gezien de mededeling van de Commissie van 4 juni 2025 getiteld “Europese strategie voor waterweerbaarheid” (COM(2025)0280),*

Amendement 2

Ontwerpresolutie
Visum 2 ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

– *gezien de mededeling van de Commissie van 5 juni 2025 getiteld “Het Europees oceaanpact” (COM(2025)0281),*

Amendement 3

Ontwerpresolutie Visum 3 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- **gezien het op 20 januari 2026 gepubliceerde verslag van het Universitair Instituut voor water, milieu en gezondheid van de VN (UNU-INWEH) getiteld “Global Water Bankruptcy: Living Beyond Our Hydrological Means in the Post-Crisis Era” (Mondiaal waterfaillissement: leven boven onze hydrologische mogelijkheden in de periode na de crisis),**

Amendement 4

Ontwerpresolutie Visum 5 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- **gezien de EU-mensenrechtenrichtsnoeren van 17 juni 2019 inzake veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen,**

Amendement 5

Ontwerpresolutie Visum 7 bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

- **gezien het advies van het Europees Economisch en Sociaal Comité van 4 december 2024 getiteld “Waterbeleid: Empowerment van jongeren, vrouwen, inheemse volkeren en lokale gemeenschappen”^{1 bis},**

^{1 bis} **PB C, C/2025/769, 11.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/769/oj>.**

Amendement 6

Ontwerpresolutie Overweging A

Ontwerpresolutie

A. overwegende dat water essentieel is voor het overleven van de mensheid en al het leven op aarde en daarom duurzaam en **eerlijk** moet worden beheerd;

Amendement

A. overwegende dat water **een mondiaal gemeenschappelijk goed en een hulpbron van strategisch belang voor de veiligheid is welke** essentieel is voor het overleven van de mensheid en al het leven op aarde, en daarom duurzaam en **op basis van de beginselen van sociale rechtvaardigheid en solidariteit** moet worden beheerd; **overwegende dat het ook een belangrijke factor is voor de armoedebestrijding, de voedselzekerheid, de gezondheid en duurzame ontwikkeling, en daarom van essentieel belang is voor de verwezenlijking van Agenda 2030;**

Amendement 7

Ontwerpresolutie Overweging A bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A bis. overwegende dat universele, betaalbare en niet-discriminerende toegang tot water een doeltreffend overheidsbeleid voor waterdiensten vereist; overwegende dat het bevorderen van verantwoord commercieel beheer en het beperken van de risico's die voortvloeien uit marktvolatiliteit ook van belang zijn om de waterzekerheid te waarborgen; overwegende dat universele toegang tot veilig drinkwater, sanitaire voorzieningen en hygiëne (WASH) van essentieel belang is voor de menselijke waardigheid, de volksgezondheid en duurzame ontwikkeling, alsook voor het verwezenlijken van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen

(SDG's), en daarom een van de belangrijkste prioriteiten van het externe optreden van de EU moet zijn;

Amendement 8

Ontwerpresolutie

Overweging A ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A ter. overwegende dat het gemiddelde percentage waterverspilling in de EU tussen 20 % en 25 % ligt, met pieken van meer dan 40 %;

Amendement 9

Ontwerpresolutie

Overweging A quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

A quater. overwegende dat waterschaarste is aangemerkt als een waarschijnlijke en ernstige bedreiging en een risicoversterkende factor kan zijn; overwegende dat waterschaarste, een gebrek aan sanitaire voorzieningen, waterverontreiniging en ontoereikend waterbeheer onevenredig grote gevolgen hebben voor kwetsbare bevolkingsgroepen, waaronder vrouwen, kinderen, inheemse volkeren en plattelandsgemeenschappen, met name in ontwikkelingslanden;

Amendement 10

Ontwerpresolutie

Overweging B

Ontwerpresolutie

Amendement

B. overwegende dat toegang tot **water** een mensenrecht is en een voorwaarde

B. overwegende dat toegang tot **veilig drinkwater en sanitaire voorzieningen** een

voor stabiliteit en vrede;

mensenrecht is en een voorwaarde voor stabiliteit en vrede, *alsook voor economische groei, duurzame ontwikkeling, veerkracht van ecosystemen, landbouw en voedselzekerheid, gezondheidsbeveiliging, energie, sociale cohesie en nationale veiligheid; overwegende dat de toegang tot water moet worden gewaarborgd zonder enige vorm van discriminatie;*

Amendement 11

Ontwerpresolutie Overweging B bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

B bis. overwegende dat ontoereikende water- en sanitaire voorzieningen in belangrijke mate bijdragen aan de verspreiding van te voorkomen infectieziekten zoals cholera, malaria en maag-darmziekten;

Amendement 12

Ontwerpresolutie Overweging B ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

B ter. overwegende dat ongeveer 4 miljard mensen ten minste één maand per jaar te kampen hebben met ernstige waterschaarste; overwegende dat in 2024 nog steeds 2,2 miljard mensen geen toegang hadden tot veilig beheerd drinkwater, 3,4 miljard mensen geen toegang hadden tot veilig beheerde sanitaire voorzieningen en 1,7 miljard mensen thuis geen toegang hadden tot basisvoorzieningen voor hygiëne^{1 bis};

^{1 bis} *SDG 6 (schoon water en sanitaire voorzieningen),*

Amendement 13

Ontwerpresolutie Overweging B quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

B quater. overwegende dat klimaatverandering en waterschaarste, alsook ontoereikende WASH-diensten in belangrijke mate bijdragen aan de verspreiding van vermijdbare infectieziekten, zoals diarree, worminfecties, cholera, buiktyfus, hepatitis A en E, en poliomyelitis, en het risico op epidemieën vergroten; overwegende dat watergedragen ziekten wereldwijd een van de belangrijkste oorzaken van kindersterfte zijn en verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de vermijdbare sterfgevallen onder kinderen;

Amendement 14

Ontwerpresolutie Overweging B quinquies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

B quinquies. overwegende dat vrouwen en meisjes onevenredig zwaar worden getroffen door waterschaarste vanwege gendergerelateerde gezondheidsbehoeften en sociale factoren en omdat zij vaak verantwoordelijk zijn voor het halen en beheren van water, met name in gebieden die worden getroffen door conflicten en humanitaire crises, waardoor zij worden blootgesteld aan gezondheidsrisico's, het verlies van onderwijskansen en een verhoogd risico op gendergerelateerd geweld; overwegende dat een gebrek aan adequate sanitaire voorzieningen op

scholen een belangrijke belemmering blijft voor onderwijs voor meisjes, met name tijdens de menstruatie, wat bijdraagt aan schoolverzuim en hoge schooluitvalpercentages; overwegende dat toegang tot water en sanitaire voorzieningen die rekening houden met gendergerelateerde behoeften, daarom van essentieel belang is voor het bevorderen van gendergelijkheid in overeenstemming met SDG 5 (gendergelijkheid) en voor het waarborgen van gelijke deelname van vrouwen en meisjes aan onderwijs, economische activiteiten en het gemeenschapsleven;

Amendement 15

Ontwerpresolutie Overweging B sexies (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

B sexies. overwegende dat investeringen in de toegang tot water en sanitaire voorzieningen een hoog rendement kunnen opleveren;

Amendement 16

Ontwerpresolutie Overweging C

Ontwerpresolutie

Amendement

C. overwegende dat de klimaatverandering een grote bedreiging vormt voor watervoorraden en waterecosystemen en de *waterstress* verergert;

C. overwegende dat de klimaatverandering een grote bedreiging vormt voor watervoorraden en waterecosystemen en de *voorzichten op duurzame ontwikkeling ondermijnt, met name in ontwikkelingslanden en kwetsbare regio's; overwegende dat deskundigen steeds vaker spreken van een "waterfaillissement" om een aanhoudend watertekort te beschrijven waarbij watersystemen niet langer kunnen*

terugkeren naar hun historische referentieniveau; overwegende dat de wereldwijde vraag naar water in 2030 naar schatting 40 % hoger zal liggen dan de beschikbare watervoorraad; overwegende dat volgens andere ramingen tegen 2050 meer dan een miljard mensen onvoldoende toegang tot water zullen hebben; overwegende dat gezonde ecosystemen een positieve bijdrage kunnen leveren aan de kwantiteit en kwaliteit van water;

Amendement 17

**Ontwerpresolutie
Overweging C bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

C bis. overwegende dat uit recent onderzoek blijkt dat alle waterbekkens vervuild zijn met nanoplastics en persistente organische verontreinigende stoffen (dioxinen, furanen, hexachloorbenzeen, polychloorbifenylen);

Amendement 18

**Ontwerpresolutie
Overweging C ter (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

C ter. overwegende dat duurzaam waterbeheer moet worden gekoppeld aan de verwezenlijking van SDG 14 (leven onder water) met betrekking tot de vervuiling en eutrofiëring van de oceanen;

Amendement 19

**Ontwerpresolutie
Overweging D**

Ontwerpresolutie

D. overwegende dat waterkringlopen steeds **onregelmatiger** worden en worden gekenmerkt door gewelddadige schommelingen tussen ernstige droogte en verwoestende overstromingen als gevolg van de klimaatverandering; overwegende dat alle met ijs bedekte gebieden in de wereld de afgelopen jaren melding hebben gemaakt van ijsverlies; overwegende dat menselijke activiteiten verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de verontreiniging van zoetwatervoorraden wereldwijd;

Amendement 20

Ontwerpresolutie Overweging D bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

D. overwegende dat waterkringlopen steeds **onvoorspelbaarder** worden en worden gekenmerkt door gewelddadige schommelingen tussen ernstige droogte en verwoestende overstromingen als gevolg van de klimaatverandering; overwegende dat alle met ijs bedekte gebieden in de wereld de afgelopen jaren melding hebben gemaakt van ijsverlies; overwegende dat **bepaalde** menselijke activiteiten verantwoordelijk zijn voor een aanzienlijk deel van de verontreiniging van zoetwatervoorraden wereldwijd;

D bis. overwegende dat de aard van de mijnbouw- en landbouwsector grote gevolgen heeft voor de watervoorraden, met inbegrip van het risico van uitputting en verontreiniging;

Amendement 21

Ontwerpresolutie Overweging D ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

D ter. overwegende dat de kwantiteit en de kwaliteit van het water even belangrijk zijn; overwegende dat een goed beheer van beide economische en sociale kansen biedt;

Amendement 22 Overweging D quater (nieuw)

D quater. overwegende dat de Global Gateway een nuttig instrument kan zijn om watergerelateerde uitdagingen in partnerlanden aan te pakken; verwegende dat een doeltreffend en duurzaam grensoverschrijdend waterbeheer een sterke betrokkenheid van de betreffende landen, afstemming op hun nationale ontwikkelingsstrategieën en de deelname van lokale overheden en gemeenschappen aan de planning en uitvoering vereist; overwegende dat duurzame economische ontwikkeling in hoge mate afhankelijk is van gezonde waterlichamen; overwegende dat waterprojecten in het kader van de Global Gateway niet alleen de waterzekerheid, maar ook de klimaatbestendigheid en de sociaal-economische ontwikkeling op lange termijn kunnen bevorderen;

Amendement 23

Ontwerpresolutie Overweging E

E. overwegende dat grensoverschrijdende waterhoudende grondlagen, meren en stroomgebieden die door twee of meer landen worden gedeeld, 60 % van de zoetwaterstromen in de wereld uitmaken;

E. overwegende dat grensoverschrijdende waterhoudende grondlagen, meren en stroomgebieden die door twee of meer landen worden gedeeld, 60 % van de zoetwaterstromen in de wereld uitmaken; **overwegende dat met SDG 6.5 wordt gestreefd naar een geïntegreerd beheer van watervoorraden op alle niveaus, in voorkomend geval ook via gerichte grensoverschrijdende samenwerking, tegen 2030; overwegende echter dat volgens het gegevensportaal van de VN voor geïntegreerd beheer van watervoorraden (IWRM) 40 % van de landen wordt ingedeeld als landen met een “laag” of “middellaag” uitvoeringsniveau van IWRM; overwegende dat 153 landen een**

grondgebied hebben waar ten minste één grensoverschrijdende rivier stroomt, wat het belang onderstreept van grensoverschrijdende samenwerking, ontwikkelingspartnerschappen en dialoog over waterbeheer;

Amendement 24

**Ontwerpresolutie
Overweging F bis (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

F bis. overwegende dat sterk waterbeheer, transparantie en monitoring in de sector water en sanitaire voorzieningen ervoor zorgen dat het gebruik van financiële middelen het algemeen belang dient en duurzame ontwikkeling ondersteunt;

Amendement 25

**Ontwerpresolutie
Overweging F ter (nieuw)**

Ontwerpresolutie

Amendement

F ter. overwegende dat het hanteren van groei-indicatoren waarin rekening wordt gehouden met de kosten van natuurlijke hulpbronnen en duurzaam watergebruik landen in staat zou stellen om de klimaatverandering aan te pakken, de veerkracht van ecosystemen te versterken, de economische stabiliteit te bevorderen en de internationale samenwerking te versterken;

Amendement 26

**Ontwerpresolutie
Overweging G**

Ontwerpresolutie

G. overwegende dat waterstress en unilaterale acties van landen in grensoverschrijdende wateren, zoals vervuiling of overexploitatie, of de aanleg van infrastructuur, gevolgen hebben voor alle staten die aan die wateren grenzen; overwegende dat geschillen over de toegang tot water grotere conflicten veroorzaken en kunnen aanwakkeren, met ernstige gevolgen voor de regionale stabiliteit en de menselijke veiligheid;

Amendement

G. overwegende dat waterstress en unilaterale acties van landen in grensoverschrijdende wateren, zoals vervuiling of overexploitatie, of de aanleg van infrastructuur, gevolgen **kan** hebben voor alle staten die aan die wateren grenzen; overwegende dat geschillen over de toegang tot water grotere conflicten **kunnen** veroorzaken en kunnen aanwakkeren, met ernstige gevolgen voor de regionale stabiliteit en de menselijke veiligheid;

Amendement 27

Ontwerpresolutie Overweging H

Ontwerpresolutie

H. overwegende dat water van oudsher **weliswaar** als katalysator voor samenwerking **heeft gefungeerd, maar de afgelopen tien jaar vaker in verband is gebracht met conflicten dan met samenwerking;**

Amendement

H. overwegende dat water van oudsher als katalysator voor samenwerking **kan fungeren; overwegende dat duidelijke communicatie, dialoog en het delen van beste praktijken wederzijdse voordelen kunnen opleveren en samenwerking kunnen bevorderen;**

Amendement 28

Ontwerpresolutie Overweging H bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

H bis. overwegende dat het waarborgen van de veiligheid van de waterinfrastructuur en het in stand houden van de toegang van burgers tot water essentiële humanitaire prioriteiten zijn, zoals bepaald in artikel 54 van het Aanvullend Protocol bij de Verdragen van Genève van 12 augustus 1949 betreffende de bescherming van de slachtoffers van internationale gewapende conflicten

(Protocol I), maar dat het risico dat deze hulpbronnen als wapen worden ingezet in hedendaagse conflicten helaas blijft bestaan;

Amendement 29

Ontwerpresolutie Overweging I

Ontwerpresolutie

I. overwegende dat stroomopwaartse gebruikers van watersystemen een aantal relatieve voordelen hebben ten opzichte van stroomafwaartse gebruikers;

Amendement

I. overwegende dat stroomopwaartse gebruikers van watersystemen een aantal relatieve voordelen hebben ten opzichte van stroomafwaartse gebruikers;
overwegende dat het aanpakken van verontreiniging aan de bron een efficiënt instrument is om de waterkwaliteit te verbeteren;

Amendement 30

Ontwerpresolutie Overweging J

Ontwerpresolutie

J. overwegende dat gewapende conflicten en bezetting de toegang tot water en de transnationale samenwerking op het gebied van water aanzienlijk verstoren;

Amendement

J. overwegende dat humanitaire crises, klimaat-gerelateerde rampen, gewapende conflicten en bezetting de toegang tot water en de transnationale samenwerking op het gebied van water aanzienlijk verstoren; ***overwegende dat deze vaak leiden tot de vernietiging of aantasting van water- en sanitaire infrastructuur, waardoor het risico op epidemieën, voedselonzeekerheid en gedwongen ontheemding toeneemt;***

Amendement 31

Ontwerpresolutie Overweging J bis (nieuw)

J bis. overwegende dat in het Europees oceaanpact het streven van de EU naar een holistische benadering van de watercyclus wordt bevestigd, met inbegrip van een “van bron tot zee”-benadering en de doelstelling om een leidende rol te spelen in de mondiale oceaandiplomatie;

Amendement 32

Ontwerpresolutie Overweging J ter (nieuw)

J ter. overwegende dat politieke toezeggingen op mondiaal niveau voor duurzaam waterbeheer niet gepaard zijn gegaan met de benodigde financiering of acties ter plaatse;

Amendement 33

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 – punt a

a) de rol van **grensoverschrijdend waterbeheer in het extern optreden van de EU te vergroten, zodat het een zinvol instrument is voor de preventie en oplossing van conflicten en het opbouwen van vertrouwen op regionaal, nationaal en internationaal niveau, met name in gebieden die kwetsbaar zijn voor de gevolgen van de klimaatverandering en waar water al schaars is;**

a) **opnieuw te bevestigen dat toegang tot water een grondrecht is dat moet worden gewaarborgd in de context van concurrerende vraag naar water vanuit de landbouw, de energiesector, de winningsindustrie en andere industriële sectoren, die afhankelijk zijn van toegang tot grote hoeveelheden water; de voordelen te benadrukken van grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van water die zorgt voor een billijke verdeling van de voordelen, conflicten vermijdt en de verwevenheid tussen energie, voedsel, water en ecosysteem bevordert; te benadrukken dat oplossingen die in samenwerking met lokale deskundigen en met inbreng van de**

gemeenschap worden ontwikkeld, een cruciale meerwaarde hebben die de efficiëntie verhoogt en de sociale en maatschappelijke veerkracht bij watergerelateerde crises versterkt;

Amendement 34

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 – punt b

Ontwerpresolutie

b) het gebrek aan operationele overeenkomsten tussen regeringen die grensoverschrijdende waterbekkens delen, aan te pakken en *alle* nodige deskundigheid *en technische* en *financiële* bijstand van de EU beschikbaar te stellen om *regeringen* bij te staan bij het vaststellen en uitvoeren van dergelijke regelingen *en steun te verlenen aan stroomgebiedorganisaties*;

Amendement

b) het gebrek aan operationele overeenkomsten tussen regeringen die grensoverschrijdende waterbekkens delen, aan te pakken en *de* nodige deskundigheid, *beste praktijken* en *technische* bijstand van de EU beschikbaar te stellen om *nationale, regionale en lokale besturen en stroomgebiedorganisaties* bij te staan bij het vaststellen, *monitoren* en uitvoeren van dergelijke regelingen;

Amendement 35

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 – punt c

Ontwerpresolutie

c) de rol van transnationaal waterbeheer in het extern optreden en de diplomatie van de EU te versterken *en* daartoe de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de EU-delegaties over de hele wereld te voorzien van passende financiële en personele middelen om *grensoverschrijdende activiteiten op het gebied van* waterbeheer *en diplomatie* ter plaatse binnen en tussen partnerlanden te *initiëren* en te *begeleiden*;

Amendement

c) de *inspanningen van partnerlanden te ondersteunen om een juridisch kader en een gunstig beleid voor gezamenlijk waterbeheer tot stand te brengen en de* rol van transnationaal waterbeheer in het extern optreden en de diplomatie van de EU te versterken; daartoe de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO) en de EU-delegaties over de hele wereld te voorzien van passende financiële en personele middelen om *grensoverschrijdend* waterbeheer ter plaatse, binnen en tussen partnerlanden, te *ondersteunen en de ontwikkeling en uitvoering van blauwe diplomatie* te

bevorderen;

Amendement 36

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt d

Ontwerpresolutie

d) te zorgen voor meer en gestage financiering voor grensoverschrijdend waterbeheer van de EU in het extern optreden van de EU in het kader van het volgende meerjarig financieel kader;

Amendement

d) te zorgen voor meer en gestage financiering voor grensoverschrijdend waterbeheer van de EU ***en duurzaam waterbeheer in partnerlanden*** in het extern optreden van de EU in het kader van het volgende meerjarig financieel kader, ***met inbegrip van specifieke financiële toewijzingen voor preventie, veerkracht en aanpassing; te benadrukken dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan vrouwen, kinderen en de meest kwetsbare gemeenschappen wat betreft de toegang tot water en sanitaire voorzieningen;***

Amendement 37

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt e

Ontwerpresolutie

e) het geografische toepassingsgebied van grensoverschrijdende waterbeheerprojecten van de EU uit te breiden van Afrika en Centraal-Azië tot Noord- en Zuid-Amerika, het Midden-Oosten en Noord-Afrika, en Oost- en Zuid-Azië door middel van een Team Europa-aanpak;

Amendement

e) het geografische toepassingsgebied van grensoverschrijdende waterbeheerprojecten van de EU uit te breiden van Afrika en Centraal-Azië tot Noord- en Zuid-Amerika, het Midden-Oosten en Noord-Afrika, en Oost- en Zuid-Azië door middel van een Team Europa-aanpak ***en Global Gateway-projecten;***

Amendement 38

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt e bis (nieuw)

e bis) de waterweerbaarheid wereldwijd als factor voor stabiliteit te bevorderen door de Europese strategie voor waterweerbaarheid doeltreffend uit te voeren, met bijzondere aandacht voor de wereldwijde acties ervan om de toegang tot water en sanitaire voorzieningen voor ten minste 70 miljoen mensen uit te breiden en het mondiale waterbeheer en de betrokkenheid bij multilaterale fora te verbeteren;

Amendement 39

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt e ter (nieuw)

e ter) duurzaam water- en afvalwaterbeheer te versterken door samenwerking op het gebied van infrastructuur, technologieën en deskundigheid systematisch te integreren in partnerschappen en ontwikkelingsprogramma's; capaciteitsopbouw en institutionele versterking in partnerlanden te ondersteunen ter verbetering van de planning, de governance en het onderhoud van water- en sanitaire voorzieningen, onder meer via partnerschappen met lokale overheden, overheidsdiensten, het maatschappelijk middenveld en gemeenschapsorganisaties; investeringen in infrastructuur afstemmen op de lokale en historische context om van water een instrument van vrede en stabiliteit te maken;

Amendement 40

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt e quater (nieuw)

e quater) de doelgerichtheid van externe investeringen van de EU en door de EU gesteunde grensoverschrijdende waterinitiatieven verbeteren, met inbegrip van door de EU gefinancierde infrastructuurprojecten op het gebied van water en sanitaire voorzieningen, via de Global Gateway en andere gerelateerde externe financieringsinstrumenten; de behoeften van mensen die in armoede leven en van kwetsbare en gemarginaliseerde groepen in kaart brengen en aanpakken, onder meer door maatregelen te nemen om waterarmoede terug te dringen en de toegang tot water in plattlandsgebieden te verbeteren; de passende instrumenten te bepalen die nodig zijn om publiek-private partnerschappen op het gebied van waterzuivering, hergebruik van afvalwater en de bouw van dergelijke afvalwaterinstallaties te ondersteunen, waarbij zo nodig gebruik wordt gemaakt van gemengde financieringsmodellen en een combinatie van particuliere en publieke financiering, in overeenstemming met de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling; prioriteit te geven aan en investeringen te bevorderen in WASH-infrastructuur en onderwijsprogramma's, waaronder voorlichting over menstruatiehygiëne, op scholen en in zorginstellingen, met name in plattlandsgebieden en achtergestelde gebieden, teneinde de onderwijsresultaten te verbeteren, het schoolbezoek van meisjes en de gelijkheid in het onderwijs te verbeteren, en de overdracht van ziekten te verminderen en de kinder- en moedersterfte terug te dringen;

Amendement 41**Ontwerpresolutie
Paragraaf 1 – punt g**

Ontwerpresolutie

g) te investeren in een transparanter overzicht van alle lopende EU-steun voor de bevordering van grensoverschrijdend waterbeheer op internationaal niveau en te zorgen voor samenhang en stroomlijning van alle werkzaamheden en financiering in **alle** relevante directoraten-generaal en tussen de EDEO en de Commissie;

Amendement

g) te investeren in een transparanter overzicht van alle lopende EU-steun voor de bevordering van grensoverschrijdend waterbeheer op internationaal niveau en te zorgen voor samenhang en stroomlijning van alle werkzaamheden en financiering in **de** relevante directoraten-generaal en tussen de EDEO en de Commissie;

Amendement 42

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt g bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

g bis) de centrale rol van gezonde ecosystemen bij het realiseren van waterzekerheid te erkennen, met name de voordelen van natuurlijke hulpbronnen voor waterbeheer, zoals bosbescherming om de watertoevoer te reguleren, herstel en instandhouding van mangroves en wetlands om potentiële overstromingsschade te verminderen, die vaak kosteneffectievere en duurzamere oplossingen voor waterbeheer bieden dan conventionele infrastructuuroplossingen;

Amendement 43

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt g ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

g ter) ervoor te zorgen dat de bescherming en het herstel van watergerelateerde ecosystemen een centrale pijler van het beheer van watervoorraden vormen, met name met het oog op de beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering;

Amendement 44

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt h

Ontwerpresolutie

h) waar mogelijk voor schoon water van goede kwaliteit te blijven zorgen, duurzaam waterbeheer te bevorderen en verschillende innovatieve watertechnologieën toe te passen, met inbegrip van op de natuur gebaseerde oplossingen;

Amendement

h) waar mogelijk voor schoon, **veilig** water van goede kwaliteit **en adequate sanitaire voorzieningen** te blijven zorgen, duurzaam waterbeheer te bevorderen en **te integreren, en** verschillende innovatieve watertechnologieën toe te passen, met inbegrip van, **maar niet beperkt tot**, op de natuur gebaseerde oplossingen **die overheidsdiensten en capaciteiten van partnerlanden versterken**;

Amendement 45

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt h bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

h bis) voorrang te geven aan investeringen in water, sanitaire voorzieningen en schoolinfrastructuur, met name in plattelands- en achterstandsgebieden, teneinde de levenskwaliteit tijdens de schooltijd en daarmee de schoolresultaten te verbeteren, en om de verspreiding van ziekten tegen te gaan en de kinder- en moedersterfte terug te dringen;

Amendement 46

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt h ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

h ter) gender- en kindvriendelijke benaderingen te integreren in de waterdiplomatie en ontwikkelingssamenwerking van de EU

en tegelijkertijd de participatie van belanghebbenden, met name vrouwen en andere kwetsbare groepen, in het waterbeheer te bevorderen;

Amendement 47

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt h quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

h quater) watergerelateerde investeringen via de Global Gateway en andere EU-instrumenten te ondersteunen;

Amendement 48

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt i

Ontwerpresolutie

Amendement

i) ervoor te zorgen dat de waterinitiatieven van de EU wereldwijd de aanhoudende gegevenslacunes en het gebrek aan gegevensuitwisseling tussen regeringen aanpakken door partnerlanden uit te rusten met technische en fysieke middelen om de waterniveaus en de kwaliteit van grensoverschrijdende stroomgebieden doeltreffend te monitoren, en door gegevens uit te wisselen en gemeenschappelijke normen voor gegevensverzameling tussen partnerlanden te bevorderen om de compatibiliteit te vergroten;

i) ervoor te zorgen dat de waterinitiatieven van de EU wereldwijd de aanhoudende gegevenslacunes en het gebrek aan gegevensuitwisseling tussen regeringen aanpakken door partnerlanden uit te rusten met technische en fysieke middelen om de waterniveaus en de kwaliteit van grensoverschrijdende stroomgebieden doeltreffend te monitoren, en door gegevens uit te wisselen en gemeenschappelijke normen voor gegevensverzameling tussen partnerlanden te bevorderen om de compatibiliteit, *de transparantie en het vertrouwen* te vergroten;

Amendement 49

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt i bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

i bis) een gemeenschappelijke databank op te zetten die gebruikmaakt van de nieuwste technologieën en die toegankelijk is voor alle openbare instellingen die watervoorraden beheren;

Amendement 50

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 – punt j

Ontwerpresolutie

j) intergouvernementele en regionale samenwerkingsinstrumenten bij het beheer van watervoorraden te bevorderen, met bijzondere aandacht voor het waarborgen van een eerlijke verdeling van water tussen landen en bedrijfssectoren, en bestuursstructuren op lokaal en gemeenschapsniveau te ondersteunen *om inclusieve besluitvorming en inclusief waterbeheer te bevorderen;*

Amendement

j) intergouvernementele en regionale samenwerkingsinstrumenten bij het beheer van watervoorraden te bevorderen, met bijzondere aandacht voor het waarborgen van een eerlijke verdeling van water tussen landen, **gebruikers** en bedrijfssectoren, en bestuursstructuren op lokaal en gemeenschapsniveau, **het maatschappelijk middenveld en lokale autoriteiten** te ondersteunen; **de ontwikkeling van regionale bestuursstructuren te bevorderen die gericht zijn op grensoverschrijdende rivieren en meerbekkens;**

Amendement 51

Ontwerpresolutie Paragraaf 1 – punt j bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

j bis) het beginsel van beleidscoherentie voor ontwikkeling en van afstemming van het EU-beleid op de ontwikkelingsprioriteiten van de partnerlanden te onderstrepen, op basis van beoordelingen van de effecten daarvan op lokale hulpbronnen, teneinde gezamenlijk wateruitputting of -verontreiniging in niet-EU-landen te voorkomen;

Amendement 52

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt k

Ontwerpresolutie

k) de capaciteiten van de EU op het gebied van monitoring en vroegtijdige waarschuwing te versterken door middel van digitalisering en moderne technologieën; de monitoring te versterken van waterschaarste en watergerelateerde conflictrisico's ***wereldwijd***, zoals de inzet van water- en waterinfrastructuur als wapen en het opzettelijk ontzeggen van toegang tot water, ***en dit deel uit te laten maken van de conflictpreventiesystemen van het crisisresponscentrum van de EDEO***;

Amendement

k) de capaciteiten van de EU op het gebied van monitoring en vroegtijdige waarschuwing te versterken door middel van digitalisering, ***aardobservatie-instrumenten*** en moderne technologieën; de monitoring te versterken van waterschaarste en watergerelateerde conflictrisico's, zoals de inzet van water- en waterinfrastructuur als wapen en het opzettelijk ontzeggen van toegang tot water;

Amendement 53

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt m

Ontwerpresolutie

m) een hoge EU-ambtenaar aan te stellen als speciale vertegenwoordiger van de EU die tot taak heeft watergerelateerde conflicten te voorkomen en op te lossen, samenwerking op het gebied van water te bevorderen en waterbronnen en -systemen te beschermen, ook tijdens gewapende conflicten en in grensoverschrijdend verband;

Amendement

m) een hoge EU-ambtenaar aan te stellen als speciale vertegenwoordiger van de EU, ***waarbij de speciale gezant van de VN voor water als voorbeeld zou kunnen dienen***, die tot taak heeft watergerelateerde conflicten te voorkomen en op te lossen, samenwerking op het gebied van water te bevorderen en waterbronnen en -systemen te beschermen, ook tijdens gewapende conflicten en in grensoverschrijdend verband, ***in nauwe samenwerking met de relevante EU-instellingen en internationale partners***;

Amendement 54

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt m bis (nieuw)

m bis) de samenwerking met internationale organisaties en VN-agentschappen in het kader van de voorbereiding van en de follow-up van het politiek forum op hoog niveau over duurzame ontwikkeling te versterken, om ervoor zorgen dat het beleid inzake waterzekerheid bijdraagt aan de verwezenlijking van alle SDG's;

Amendement 55

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt n bis (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

n bis) te benadrukken dat de snel veranderende stedelijke context in Afrika, in vergelijking met andere continenten en regio's, bijzonder dringende maatregelen vereist om de weerbaarheid op het gebied van water te vergroten, onder meer door middel van duurzame stadsplanning en technische ondersteuning;

Amendement 56

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt n ter (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

n bis) voort te bouwen op en te leren van bestaande innovatieve projecten en initiatieven en voorkeurspartnerschappen tot stand te brengen met Europese watertechnologie- en waterzuiveringsbedrijven waarbij Europese institutionele beleggers samen met bedrijven uit de particuliere sector investeren, met name ten behoeve van Afrika;

Amendement 57

Ontwerpresolutie

Paragraaf 1 – punt n quater (nieuw)

Ontwerpresolutie

Amendement

n quater) te benadrukken dat prioriteit moet worden gegeven aan grensoverschrijdend waterbeheer, waterzekerheid en sanitaire voorzieningen in het kader van de ontwikkelingssamenwerking en het humanitaire optreden van de EU, ook in de nationale en regionale programmering, waarbij rekening wordt gehouden met de lokale context; te overwegen een specifiek programma op te zetten ter bevordering van investeringen in mobiele, in containers opgeslagen wateroplossingen die op korte termijn kunnen worden ingezet om schoon drinkwater en mogelijkheden voor waterhergebruik te bieden in regio's met waterschaarste en conflictgebieden, en die wereldwijd kunnen worden ingezet bij humanitaire hulp- en vredeshandhavingsoperaties;

BIJLAGE: BEKENDMAKING VAN INPUT

De rapporteur voor advies verklaart onder zijn exclusieve verantwoordelijkheid geen input in het advies te hebben opgenomen van belangenvertegenwoordigers die binnen het toepassingsgebied van het Interinstitutioneel Akkoord over een verplicht transparantieregister⁷ vallen of van vertegenwoordigers van overheidsinstanties van derde landen, met inbegrip van hun diplomatieke vertegenwoordigingen en ambassades, die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moeten worden vermeld.

⁷ Interinstitutioneel Akkoord van 20 mei 2021 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie over een verplicht transparantieregister (PB L 207 van 11.6.2021, blz. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

**INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING
IN DE ADVISERENDE COMMISSIE**

Datum goedkeuring	5.5.2026	
Uitslag eindstemming	+:	17
	–:	4
	0:	2

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

17	+
PPE	Mika Aaltola, Hildegard Bentele, Rosa Estaràs Ferragut, Niels Geuking, Lukas Mandl, Liudas Mažylis
PfE	György Hölvényi, Thierry Mariani, Tiago Moreira de Sá
Renew	Charles Goerens, Anna-Maja Henriksson, Hilde Vautmans
S&D	Robert Biedroń, Udo Bullmann, Murielle Laurent, Leire Pajín, Marco Tarquinio

4	-
ECR	Małgorzata Gosiewska, Paolo Inselvini
ESN	Tomasz Froelich
The Left	Damien Carême

2	0
Verts/ALE	Isabella Lövin, Ana Miranda Paz

Verklaring van de gebruikte tekens:

- + : voor
- : tegen
- 0 : onthouding(en)

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	3.6.2026	
Uitslag eindstemming	+: 47	
	–: 12	
	0: 15	

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE BEVOEGDE COMMISSIE

47	+
PPE	Mika Aaltola, Wouter Beke, Ioan-Rareș Bogdan, Loucas Furlas, Michael Gahler, Christophe Gomart, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Łukasz Kohut, Ondřej Kolář, Andrey Kovatchev, Ilia Lazarov, Reinhold Lopatka, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Gabriel Mato, Davor Ivo Stier, Michał Szczerba, Riho Terras, Matej Tonin, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Dan Barna, Helmut Brandstätter, Bernard Guetta, Nathalie Loiseau, Urmas Paet, Marie-Agnes Strack-Zimmermann, Hilde Vautmans
S&D	Robert Biedroń, Tobias Cremer, Elio Di Rupo, Elisabeth Grossmann, Hana Jalloul Muro, Costas Mavrides, Sven Mikser, Alessandra Moretti, Tonino Picula, Thijs Reuten, Chloé Ridet, Nacho Sánchez Amor, Nicola Zingaretti
Verts/ALE	David Cormand, Hannah Neumann, Mounir Satouri, Villy Søvndal, Thomas Waitz

12	-
ESN	Tomasz Froelich, Alexander Sell, Stanislav Stoyanov
NI	Ľuboš Blaha, Grzegorz Braun, Kostas Papadakis
PfE	Mieke Andriese, Jordan Bardella, Jaroslav Bžoch, António Tânger Corrêa, Pierre-Romain Thionnet, Matthieu Valet

15	0
ECR	Adam Bielan, Alberico Gambino, Geadis Geadis, Rihards Kols, Jaak Madison, Marion Maréchal, Arkadiusz Mularczyk, Sebastian Tynkynen, Ivaylo Valchev
PfE	Kinga Gál, Annamária Vicsek
The Left	Marc Botenga, Danilo Della Valle, Giorgos Georgiou, Rima Hassan

Verklaring van de gebruikte tekens:

+ : voor

- : tegen

0 : onthouding(en)